[అనంతపురం జిల్లా కదిరి పట్టణము పొలిమేరలలో క్రీస్తుశకము 1429 ప్రాంతమున కట్టబడి నేటికీ చెక్కు చెదరకుండా నిలచి వున్న "చంద్రవదన - మోహియార్" గోరీకి సంబంధించిన కథ. హిందూ యువతికి - మహమ్మదీయ యువకునకు కలిపి ఒకే గోరీని కట్టిన విచిత్ర ఘట్టమది.]

చంద్రవదన

అరుణోదయ రుధిరకాంతులు సముద్ర గర్భములోని బడబాగ్ని జ్వాలలవలె పైకి వస్తున్నాయి పాలగచ్చు చేయబడిన రాజాంతఃపుర సౌధో పరిభాగమున అరుణ కాంతులు ప్రతిఫలించి మహా రక్తపాతము వలె విభ్రాంతి గొలుపుతూవుంది

చెలికత్తె కాలాంబ ఉపాహార పళ్లెముతో వచ్చింది కాని రాకుమార్తె చంద్రవదన అలంకరణ మింకనూ పూర్తి కానేలేదు

"ఏమమ్మ యీనాడు మరి సింగారించు కొంటున్నావు."

"ఈ వేళతో వసంతోత్సవం పూర్తవుతుంది కనుకే"

"ఓహో! కదిరి పట్టణము ప్రయాణానికా? సాయంకాలం ప్రయాణానికి యిప్పటినుంచీ యెందుకమ్మా" కాలాంబ తాను తెచ్చిన పళ్లెమును మేజామీద పెట్టి చంద్రవదన అలంకార నిర్వహణములో సాయపడుతూ వుంది

"అంతఃపురందాటి అవతల అడుగుపెట్టే రోజు యీ ఒక్కటేకదటే! మళ్లీ సంవత్సరం గడచి యీరోజు వస్తేగాని యిటువంటి అవకాశము రాదుగదా! సంవత్సరానికి యీ ఒక్కరోజే నే మా రాచ కన్యలకు కాస్తస్వేచ్ఛ - ప్రకృతినిచూచేభాగ్యం కలుగుతాయి తక్కిన సంవత్సరమంతా మేము నేరము చేయకపోయినా అంతఃపురంలో బందీలమే పసిడిపంజరాలలోని మాటలు నేర్చిన చిలుకలమే అంతేగా" అంటూ అలంకరణ పూర్తిచేసి బొట్టుపెట్టుకొందామని నిలువుటద్దం ముందునిలచి బంగారపు కుంకుమబరిణ అందుకొంది చంద్రవదన.

"అందుకని - యీనాడే మీ సోయగాన్నంతా వసంతోత్సవం చూడవచ్చే రాకుమారులకు ప్రదర్శించాలనా" అని నవ్వేసి పారిపోతూవుంది చెలికత్తె కాలాంబ.

"ఛీ! పో! పాడు పిల్లా" అంటూ— ఆ కోపంలో ఆలోచించకుండా చేతిలో వున్న కుంకుమ బరిణని కాలాంబమీదికి విసిరివేసింది చంద్రవదన ఆ బరిణ గోడకు తగిలి మూతవీడి క్రింద పడిపోయింది. కుంకుమంతా నేలపాలయి పోయింది. చంద్రవదన, నుదుట బొట్టు లేకుండా నే వుంది రాచబిడ్డ ఫాలభాగానికి తిలకం దిద్దవలసిన ఆ కుంకుమ నేలపాలయి బలిసలమునంగు రక్తమువలె కనిపిస్తూవుంది

నేటి "ఆంధ్రప్రదేశ్" సరిహద్దులే యించుమించు నాటి ఆంధ్రరాజ్యపు ఎలలు ఆ తెలుగురాజ్యాన్ని రేచెర్ల

"కావ్యశ్రీ"

వంశమువాడగు మూడవ సింగమనాయకుడు పరిపాలిస్తున్నాడు ఇతడు - క్రీస్తుశకము 1330 మొదలు 1430 వరకు తెలంగాణము నేలిన పద్మనాయకులలో కడపటివాడు ఈ పద్మనాయకులు కాకతీయులవద్ద దండనాధులుగా పనిచేసి సామ్రాజ్యపతనానంతరం స్వతంత్రులయ్యారు. తెలంగాణమును యవన పాదాక్రాంతము గాకుండ కాపాడిన మహావీరుడు ముసునూరి కాపయనాయకుడు ఇతడు యవనులనోడించి క్రీస్తుశకము 1337 లో ఓరుగల్లు దుర్గమును స్వాధీనము చేసికొనటముతో తెలంగాణము కేవలము తెలుగు మాగాణమై నిలచింది అప్పటినుంచీ కూడా ప్రతిరాజు స్థానిక తురుష్క హిందూ సమైక్యతకు విశేష కృషిచేస్తూ వచ్చాడు. పద్మనాయకులలో కడపటివాడగు సింగమనాయకుడు క్రీస్తుశకము 1410 మొదలు 1430 వరకు రాజ్యపాలన చేశాడు. ఇతని కాలములో హిందూ ముస్లిములు జాతిభేదము మరచి అన్నదమ్ములవలె కలసిమెలసి జీవిస్తున్నారు. ఈ రేచెర సింగమనాయని యేకైక పుత్రికయే "చంద్రవదన"

చంద్రవదన సార్థకనామధేయ - షోడశవర్ష నవయౌవనజిత సంపూర్ణ శరచ్చంద్ర వదన. మహా వైభవోపేతముగా జరిగి నేటితో ముగుస్తూవున్న వసంతోత్సవానికి వెళ్ళటానికి అలంకరించుకొంటూవుంది రాచకన్నె చంద్రవదన

పీర్ల పండుగలకు గుమ్మటాలునిలిపి హిందువులు మసీదులో నమాజుచేసే ఆ బంగారు కాలంలో-హిందూదేవాలయాలలో ముస్లిము ఫకీరులు భాగవతరామాయణ గాథలు గానముచేసే ఆ రత్నాలసీమలో వసంతోత్సవం మహోత్సాహంగా జరుగుతూవుంది. ద్వారపాలకుని మొదలు రాజ్యపాలకుని వరకు రాజ్యములోని ఆబాలవృద్ధులు స్త్రీపురుషులు వసంతోత్సవ క్రీడావినోదాలతో ఆనందిస్తున్నారు ఆ వసంతోత్సవం మానవ సమైక్యతా మహోత్సవం!

ఆ రోజు వసంతోత్సవాలకు కడపటి రోజు రాజ్యములోని మొత్తము జనాభాతో కదిరి పట్టణము పిక్కటిల్లిపోతూవుంది. నృసింహస్వామి ఆలయము చుట్టూ నాలుగు మైళ్లు చదరంలో ఎటుచూచినా ప్రజలే! ఎటుచూచినా ఆనందమే! ఆ మహాప్రజ కోలాహలధ్వని మహాసముద్ర ఘోషవలా వుంది

నృసింహస్వామి ఆలయ ప్రాంగణమునకు తూర్పుదిక్కున ఒక్కటే ద్వారం! రాకపోకలు ఆ ద్వారాన్నే జరుగుతాయి ఆలయము చుట్టూ, ప్రాంగణము వెలుపల నవరత్నాల దుకాణాలు-పగడాల అంగడులు-కాశ్మీరు శాలువల శాలలు-అరేబియా గుర్రములు-రత్నకంబళుల విక్రయశాలలు-వినోద ప్రదర్శనలు-కోడిపందెములు-పొట్టేళ్ల యుద్ధ

తెల్లవెంట్రుక లుండవు

(GOVT REGD)

రంగులనుచూచి మోసపోవద్దు. అది తాత్కాలికము మా సువాసన "మన్ మోహిని హేర్ ఆయిల్" అనేక వనమూలికలతో ఆయుర్వేద పద్ధతిలో తయారైనది 60సం॥ల వయస్సువరకు వెంట్రుకలను నల్లగా వుంచును ఇదిగాక మెదడుకు చల్లదనము నిచ్చును. ఉన్మాదము, తలనొప్పి వగైరా జబ్బుల నాపియదు "జ్ఞాపకశక్తి"ని కంటిచూపును వృద్ధిచేయును కొద్దిగా నెరసివుంటే ఒక సీసా రు 5-0 0, 3 సీసాలు రు 12-0-0 సగము నెరసివుంటే ఒక సీసా రు 6-0-0 3 సీసాలు రు. 15/ పూర్తిగ నెరసివుంటే ఒక సీసా రు 7/-లు 3 సీసాలు రు 18/- లు. పని చేయలేదని ఋజువుపర్చిన పూర్తి సొమ్ము వాపసు చేయబడును.

Guarantee Supplied on Special request
GENERAL LABORATORIES,
(P W) P.O. Rajdhanwar (H. Bhagal).

స్నెండెక్స్
గజ్జి, దురదలు, పుండ్లు మొ॥
చర్మవ్యాధులకు దివ్యాంజనము
శ్రీవత్స కెమికల్స్ & డ్రగ్స్
లిమిటెడ్, మద్రాసు-30.

కలవరపడు స్త్రీలకు

"కుమారి" (మాత్రలు) మరువకండి మీ ఆరోగ్యం రక్షించును చింతఅనవసరం
వెల (సాదా) రు. 3/-
(స్పెషల్) 5/-
(ఎక్స్ట్రా స్పెషల్) 8/-
పోస్టేజి ప్యాకింగ్ ప్రత్యేకం

Mrs. P. Devee, F.D.S. (AP) Calcutta-40.
స్టాకిస్టు: Indo Medical supplies
No. 3 Pulliappan st, Seven wells
Madras-1.

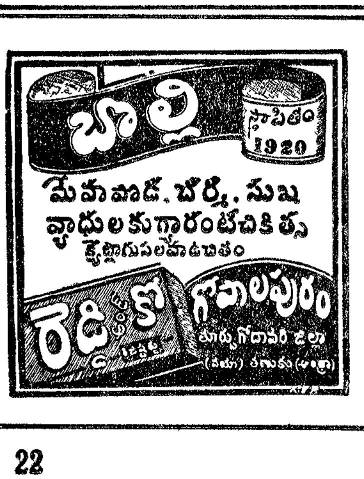

★ చంద్రవదన ★

ములు-దొమ్మరి ఆటలు-వున్నాయి వెన్నెల రాత్రులు కావటంవల్ల ప్రజల వినోదార్థం రాత్రికి జక్కుల యక్షగాన ప్రదర్శనలకు-వైష్ణవాచార్యుల భాగవత ప్రదర్శనలకు-బొమ్మలాటలకు శాలలు నిర్మించారు చుట్టుపట్లగల రాకుమారులు అనేకమంది వచ్చారు. నవరత్నాలు-గుర్రాలు వారి నెక్కువగా ఆకర్షించాయి ప్రాంగణ ద్వారమున కెదురుగా దౌలత్ ఖాన్ పచ్చల పగడాల దుకాణముంది. ఖాన్ రాకుమారులతో పచ్చల బేరము సాగిస్తున్నాడు అతని వెనుక ఒక యువకుడు కూర్చుని మహాదీక్షతో బంగారు తీగతో "పచ్చల-పగడాల' హారం అల్లుతున్నాడు.

సాయంకాలం సమీపించింది. వృద్ధ భానుని తప్తసువర్ణమయా భాలు-గంధ కర్పూర వసంతాలతో తడిసి ఎగ చిక్కిన ప్రజల వస్త్రాలపైబడి మరింత రక్తవర్ణముతో ప్రకాశిస్తున్నాయి ప్రజలలో కలకలం బయలుదేరింది. శంఖారావం వినిపించింది జై జై నినాదాలు మిన్నుముట్టాయి. రాజధానినుండి సకుటుంబ సపరివారముగా వెడలి వచ్చాడు రాజు నృసింహస్వామిని సేవించి తిరిగి రాజధానికి వెళ్ళిపోతారు. రాచకన్నెలలో పెండ్లికి సిద్ధముగానున్న వధువు స్వామికి పూజచేసి హిందూ సాధువులకు-ముస్లిము ఫకీరులకు వస్త్రప్రధానం ప్రాంగణము లోపల చేసేసి వెళ్ళిపోతుంది పూజానంతరం రాజకుటుంబము తిరిగి వెళ్ళిపోయేవరకూ రాజు, సాధువులు, ఫకీరులు తప్ప తక్కిన పురుషులెవ్వరు ప్రాంగణంలో కాలు పెట్టరాదు అది ఆనాటి ఆచారం! చంద్రవదన-రాజమాత-చెలికత్తెలు ప్రాంగణ ద్వారము చెంతనే పల్లకీలుదిగి కాలినడకతో ఆలయానికి వెళ్లారు చంద్రవదన స్వామిని యథావిధి పూజించింది బయటకువచ్చి చెలికత్తె అందించిన వస్త్రాలు సాధువులకు ఫకీరులకు దానం చేసింది. అంతా ఆమెను ఆశీర్వదించారు. తిరుగు ప్రయాణము ప్రారంభమైంది. ద్వారము చెంతకువచ్చి చంద్రవదన పల్లకీ యెక్కబోతూవుంది. ఇంతలో ప్రజామధ్యమునుంచి బ్రహ్మాండమైన ఆర్తనాదాలు హాహారవాలు ఒక్కుమ్మడిగా కోటి గొంతులతో వినిపించాయి. అంతా నిశ్చేష్టులై నిలచిపోయారు. నాలుగు బారల నాగరాజు పడగవిప్పి బుసలుకొడుతూ ప్రజలమధ్యపడి వచ్చేస్తున్నాడు. ప్రజలు భయభ్రాంతులై వికావికలై తండోపతండాలుగా పారిపోతున్నారు. ఆ పాము తిన్నగా చంద్రవదన దగ్గరకువచ్చి నిలువెత్తున లేచింది, మూచీ చూడటంతోనే చంద్రవదన కొయ్యబారిపోయింది రాజు, సైనికులు-తక్కినవారంతా చేత ఆయుధాలుపట్టి కూడా శిలాప్రతిమలులా నిలుచుండిపోయారు ప్రజల ఆక్రందనలకు అంతులేదు అంతలో ఖాన్ దుకాణముపై కూర్చుని "పచ్చల పగడాల" హారం అల్లుతూవున్న ఆ యువకుడు చటుక్కున లేచివచ్చి మొలలోని బాకుతీసి పాము పడగపై బలంగా పొడిచాడు. ఆ పోటుతో బాకు పడగనుచీల్చుకొని భూమిలోకి దిగిపోయింది. అందరకూ ఒక్కసారిగా చైతన్యము కలిగింది చంద్రవదన స్పృహవచ్చి చూచేటప్పటికి ఆ పామింకా కొట్టుకొంటూనే వుంది దానితోక పట్టుకొని మెలివెట్టి మెలివెట్టి అది చచ్చిపోయిన తర్వాత వదిలేశాడా యువకుడు. దౌలత్ ఖాన్ పరుగెత్తుకువచ్చి దూరంనుంచే సలాం చేసి రాజు పాదాల చెంత వాలిపోయాడు.

"పగడాల వర్తకుడు దౌలత్ ఖాన్ సాహేబా? ఏమిటిది?"

"అవును హుజూర్! తమరు రక్షించాలి" అంటూ పాదాలుతాకి సలాము చేశాడు.

"ఎందుకు?" ఆశ్చర్య పడ్డాడు రాజు.

"వీడు ఆలోచించకుండా సాహసానికిదిగి తప్పు చేశాడు హుజూర్! జనానా ఉన్న చోటుకు రాకూడదని తెలిసికూడా యువరాణీ సాహేబాకు పామువల్ల ప్రమాదం వస్తుందేమోనన్న భయంచేత యింతసాహసానికి తెగించాడు కాని మరేంగాదు మహారాజా! ఈ పిల్లవాడిని రక్షించాలి ప్రభూ!"

"ఎవరీయువకుడు?"

"నా కొడుకే జహాబ్"

అప్పటికే పల్లకీయెక్కి అతనివంకఓరగా చూస్తూవున్న చంద్రవదన ఆ యువకుని కన్నులు తన కన్నులతో కలియగానే చూపు మార్చింది

"పేరు?" సాలోచనగా అడిగాడు రాజు.

"పేరు-మోహియార్ హుజూర్"

చంద్రవదన మోహియార్లు మరొకసారి చూచుకొన్నారు రాజు నవ్వి అన్నాడు.

"ఖాన్! నీ తనయుని క్షమించటంగాదు సన్మానిస్తున్నాను నేనుకూడా కర్తవ్యాన్ని మరచి నిర్జీవంగా నిలచిపోయిన ఆ విపత్సమయంలో ప్రాణాలకు తెగించి మా చంద్రవదన ప్రాణాలను కాపాడినందుకు నీ తనయుని అభినందిస్తున్నాను"

ఈసారి మోహియార్ రాజుకు నమస్కరించి చంద్రవదన వంకచూచి చిన్నగా నవ్వాడు. చంద్రవదన సన్నగానవ్వి పల్లకీ తెరలు మూసేసింది.

"మోహియార్! నిన్నొక దండనాయకుని చేస్తాను ఇష్టపడితే కొలువుకురా!"

"జహాపనా! యీ చేత్తో కత్తిపట్టటం చూచి మీరలా అనుగ్రహిస్తున్నారు ఆపద సమయం కొకటి కత్తిపట్టవలసి వచ్చిందే గాని – ఇంతకుముందెన్నడూ – యీ చేయి కలము నేగాని కత్తినిబట్ట యెరుగదు" విన్నవించాడు మోహియార్

"హుజూర్! మీ దయవల్ల వీడు తెలుగులో కవిత్వం చెప్తాడు! బాగా పాడతాడు కూడాను" ఖాన్ సాహేబు చల్లగా అన్నాడు రాజు ఆశ్చర్యంగా చూస్తూ! "ఏమిటి! అలాగా! అయితే రాజదర్బారు నీకు మహానందంతో స్వాగతమిస్తుంది తప్పకరా" అని పల్లకీ యెక్కాడు రాజు

"అలాగే హుజూర్" అన్నాడు ఖాన్

"నమస్కారం" సెలవు తీసికొంటూ వున్న మోహియార్ వంక పటుపరదా చాటు నుంచి తొంగిచూచి చిరునవ్వు నవ్వింది చంద్రవదన తర్వాత మోహియార్ చచ్చిన పామును చూచి విచలితుడైనాడు అతని మన సెందుచేతనో అకస్మాత్తుగా కలకబారిపోయింది ఆ పామును తీసికొనివెళ్ళి పట్టణానికి ఉత్తర దిక్కున పొలిమేరలలో సమాధి చేశాడు ఆ సమయంలో తన కంఠానికా పాము చుట్టుకొన్నట్లు భావించి స్తంభించిపోయి—చైతన్యం తెచ్చుకొని ఆ నటువంటి భావన యెందుకు కలిగిందో తెలియక అర్థంకాని ఆవేశంతో బాధపడుతూ ఆపాము సమాధిపై శిరసువైపు చిహ్నముగా నొక రాతిని పాతి వేదనాందోళితుడై తిరిగి వచ్చాడు

* * *

"ఏమిటమ్మా యీ చిరాకు! ఏ వస్తువూ నచ్చటం లేదా! ఇందాకనగా పెట్టివెళ్ళిన ఫలాహారం అలాగే వుందే! ఇంత పరాకెలా వచ్చిందమ్మా?"

"ఏమిటే నీగోల?"

"ఏముందమ్మా! నా మనసు మీ మీద—మీ మనసు మోహియార్—"

"ఛీ! పో! పాడుదానా" లేనికోపం తెచ్చుకొని పళ్లెంలోని ద్రాక్షగుత్తి కోలాంబ ముఖాన్కి వేసికొట్టింది కోలాంబ ఆ ద్రాక్షగుత్తిని జాగ్రత్తగా అందుకొని వయ్యారంగా తింటూ" అయితే నేను వెళుతున్నాను ఆ కవిగాయకశిఖామణి వచ్చారు దర్బారులో—" అంటూ వెళ్ళిపోబోయింది చంద్రవదన సిగ్గు దొంతరలచాటునుంచి నవ్వు వెన్నెలలు విరజిమ్మింది

"మాటే—"

"ఏమిటమ్మా—"

"ఏమే! ఆ వచ్చారా"

"ఎవరమ్మా?"

"అతనే నే"

"అంటే ఏ స్వప్నసుందరుడో! నాకెలా తెలుస్తుందమ్మా"

"అబ్బా! వాకే! ఆనాడు పామును చంపి—"

"మీ మనసు దోచుకొన్న మోహియార్ మాటా"

"అవునే"

"అయితే వచ్చారు. దర్బారులో కవిత్వపు గారడీ చేస్తున్నారు తర్వాత సంగీతపు కసరత్తు పడతారట ఆ సంగతి చెబుదామని వస్తే కొట్టిపొమ్మన్నారు వెళుతున్నా"

"అబ్బా! నిలుచో నేనూ వస్తున్నా"

'ఏమిటి? ఇలాగే? ఏ అలంకారం లేకుండానే?"

"అవునే! త్వరగా కొంచెం కురులు ముడు"

"ఓహో! వాకు చావొచ్చింది! మీ చీరలు—రవికలు—హారాలు—ఎన్ని తేకవసాను"

"అబ్బా! మాట్లాడక త్వరగా పాపట తీయవె!

* * *

మోహియార్ కవితా ప్రాగల్భ్యానికి అంతా సంతోషించారు ఆస్థానకవీశ్వరులు ఆశీర్వదించారు మహమ్మదీయుని ఆంధ్ర కవిత్వప్రతిభకు ముగ్ధుడై సింగమనాయకుడు తన మెడలోని ముత్యాలహారం తీసి స్వయంగా మోహియార్ కంఠసీమ నలంకరించాడు అదేసమయంలో చంద్రవదనవచ్చి ప్రఫుల్ల వదనంతో మందస్మిత కటాక్షవీక్షణముతో గౌరవించింది మోహియార్ నరాకుమార్తెకు సలాముచేసి ద్విగుణీకృతోత్సాహముతో గొంతెత్తి పాడనారంభించాడు తేనెలసోనగా—వెన్నెలవాకగా — మధురగానసుధాలహరి ప్రవహించింది కిన్నరకంఠం వీణానినాదముతో మేళవించింది ఆగొంతులో వేయి మురళీ స్వరాలు—వేవేల మయూర రవాలు వినిపించాయి రాజు పరమానందభరితుడై పోయాడు "మోహియార్! అడుగు! నీకేం కావాలో"

"అడిగమంటారా మహారాజా"

"అడుగు రేచెర్ల వంశమువారు మాట తిరుగరు"

"అయితే" అంటూ తన అంగీజేబులో నుంచి బంగారుతీగతో స్వయముగా కట్టిన "పచ్చల పగడాల" మాలతీసి చంద్రవదన మీదకి విసరి

"ఆ ప్రాణమున్న బంగారు బొమ్మను—చంద్రవదనను ఇప్పించండి" అన్నాడో లేదో రాజు ఉలిక్కిపడ్డాడు దర్బారులో సంచలనం రేగింది గర్జించిందా నాయక సింహం! బంధించారు మోహియార్ ను "దేశబహిష్కారం తెలవారిన వెనుక తెలుగురాజ్యములో కనిపిస్తే తలతీసేస్తారు" శిక్ష విధించివేశాడు రాజు చంద్రవదన మూర్ఛపోయింది పచ్చల పగడాలహారం చేయిజారి క్రిందబడి పగిలిపోయింది మోహియార్ ను రాజ్యపు ఎల్లలు దాటించి వచ్చారు రాజభటులు

* * *

చంద్రవదన దుఃఖానికి అవధిలేకుండా వుంది చెప్పకోరాని దుఃఖం దాచుకోలేని దుఃఖం పొంగులువారి పెలుబుకుతూ వుంది నిరుడీరోజున యెంత ఆనందం యెంత ఉల్లాసం! వసంతోత్సవం అంతా మామూలుగానే జరిగిపోతూ వుంది ఈ నెల ఆఖరు రోజు కూడాను నృసింహస్వామి పూజకు కదిరిపట్టణం వెళ్లలానికి సన్నాహాలు పూర్తి కావచ్చాయి అయినా

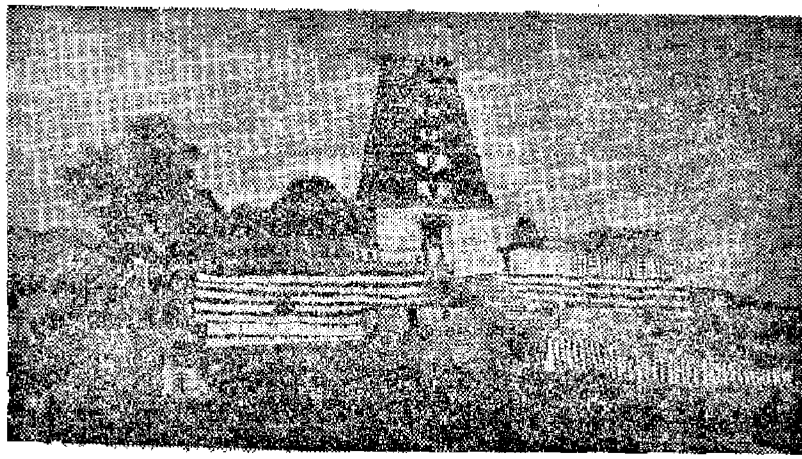

కడపజిల్లాలోని ప్రఖ్యాత పుణ్యక్షేత్రం — పుష్పగిరి దేవాలయం
—ఫోటో శ్రీపాద వెంకన్న.

★ చంద్రవదన ★

యేం ముఖం పెట్టుకొని — యేమనుకుతో పూజ చేస్తుంది తాను. కౌలాంబ సంతోషంతో పరుగెత్తుకు వచ్చింది.

"అమ్మా! అమ్మా! మంచివార్త!"

చంద్రవదన సాలోచనగా చూచి ఒక దీర్ఘనిశ్వాసం విడిచింది.

సిరోలిన్

మీ దగ్గుకి

కారణము

నిర్మూలము చేస్తుంది

— మీ దగ్గుటను

ఆపుట

మాత్రమే కాదు

సిరోలిన్ మీకు దగ్గును కలిగించే అపాయకరమైన రోగ క్రిములను నిర్మూలిస్తుంది

దగ్గుకు నిరపాయమైన కుటుంబ ఔషధము

WT.1276

దాంపత్య రహస్యములు

ఇది పటములతో 284 పుటలు గలది. వెల రు. 2/- కామకళా లేక కొక్కోకము. పటములతో వెల రు. 1/-పోష్టుఖర్చు ప్రత్యేకం. D S మిత్రా & కో., 26 (BEAT) బీటు, సౌకారుపేట, మద్రాసు-1.

"చాలా మంచి వార్తమ్మా"

"ఏమిటే అది?"

"మోహియార్ —" నోరు నొక్కుకొంది

చంద్రవదన గుండెలు క్షణంసేపు ఆగినట్టనిపించాయి. ఆనంద వారిధి గట్టులు త్రెంచుకొని ప్రవహిస్తోంది. నరనరాల్లోని రక్తము వేడెక్కి ఉప్పెనలా విజృంభించింది.

"వచ్చారా?" కన్నులు కలువరేకులయ్యాయి

"ఊహు! నేను చెప్పను" మూతి బిగించింది.

"అబ్బా చెప్పవే చంపక"

"ఒహుమానం?"

"నువ్వుకోరిన హారం"

"అయితే చెపుతున్నా. మోహియార్‌ను చూశాను"

"ఎక్కడ?"

"కోట గుమ్మం వెలుపల"

"మాట్లాడేవా?"

"ఆ"

"ఏమన్నారే"

"మిమ్మలిని అడిగేనని చెప్పమన్నారు"

"అబ్బా పోదూ" అంటూ వుండగానే దేశబహిష్కారశిక్ష గురుకు వచ్చి గజగజ వణికి నిలువునా కూలిపోయింది చంద్రవదన. కౌలాంబ కంగారుపడి ఆమెను పట్టుకొని పక్కమీద పరుండబెట్టి పన్నీరు చల్లి అడిగింది "ఏమిటమ్మా!"

"ఎంత దుర్వార్త తెచ్చావే"

"దుర్వార్తా?" తెల్లబోయింది కౌలాంబ.

"కాక — దేశబహిష్కారమునందినవ్యక్తి దేశంలో కనిపిస్తే యేమవుతుందో తెలుసుగా" తెల్లవారినతర్వాత కనిపించే పున్నమ చంద్రునిలా తెల్లతెల్లగా పాలిపోయింది. చంద్రవదన పూర్ణచంద్రవదనం. కౌలాంబ చేతులు పట్టుకొని ప్రార్థనాపూర్వకముగా వేడుకొంది.

"నీకు పుణ్యముంటుంది వె...నే వెళ్లిపోమనవే! చెప్పవే! నీకు కావలసిన హారాలన్నీ యిస్తానే! త్వరగా వెళ్ళవే"

కౌలాంబ పెద్దగా నవ్వింది. చంద్రవదన నివ్వెరబోయింది. తర్వాత కౌలాంబ ఆమె చెవిలో యేంతో మంతనంగా గుసగుసలాడింది. చంద్రవదన శుక్ర నేత్రాలు ఆనంద తేజముతో తళుక్కుమన్నాయి. కౌలాంబ బయటకు వెళ్ళిపోయింది. చంద్రవదన గుండెలలో గుబులెత్తిన సంబరపు గుబాళింపు వణచుకోలేక కూనిరాగాలు పాడుతూ నృసింహస్వామి పూజకై కదిరి పట్టణం వెళ్ళటానికి ముస్తాబవుతూ వుంది.

నృసింహస్వామి పూజ అయిపోయింది. చంద్రవదన ఫకీరులకు వస్త్రదానం చేస్తూ వుంది ఆమె చేతులు వణకుతున్నాయి మనసు మనసులో లేదు అఖరు ఫకీరుకూడా వస్త్రము పుచ్చుకొని వచ్చేస్తున్నాడు అతని వెనుక చంద్రవదన ఆ వెనుక తక్కిన వారంతా వస్తున్నారు. సరిగా ప్రాంగణ ద్వారము దగ్గరకు రాగానే ఆ ఆఖరు ఫకీరు చటుక్కున చంద్రవదనను చంక నెత్తుకొని ప్రక్కనే సిద్ధముగానున్న సైన్యాధిపతి గుఱ్ఱముమీదకి ఘుమికాడు చెంతనే నిలుచున్న సైన్యాధిపతి షర్షాషరీఫ్ వాడి ఖడ్గం ఫకీరు గుండెలను చీల్చింది ఆ ఫకీరు వేషం తీసివైచి "చంద్రా" అంటూ నేల కొరిగాడు "మోహియార్ మోహియార్" ప్రజలంతా కేకలు పెట్టారు. రాజు గర్జించాడు. దానికి జవాబుగా మరొక సైనికుని శూలం నేలబడివున్న మోహియార్ గుండెలను దూసుకొని భూమికంటా దిగిపోయింది. మరు క్షణమే మోహియార్-అక్కడే-క్రిందటి వసంతోత్సవం కడపటిరోజున తాను పామును చంపినచోట మరణించాడు. ఆనాడు బొట్టు పెట్టుకోకుండా నేలపాలయిపోయిన కుంకుమలా చంద్రవదన ప్రియుని రక్తము కాలువలుగట్టి భూమిపాలయిపోతూ వుంది. చంద్రవదన మోహియార్ వేడి రక్తముతో తిలకము దిద్దుకొని "ప్రియా" అంటూ మోహియార్ శవాన్ని కౌగలించుకొంది వెంటనే రాజు చేతిలోవున్న కరవాలం స్వయంగా చంద్రవదన హృదయాన్ని చీల్చింది. ఆమెకూడా ప్రియుని అనుసరించింది ఆ ప్రేయసీప్రియుల యౌవనరక్తము రాజుకు పరివారానికి వసంతము జల్లింది.

సాయంసంధ్యా సమయం. కోప కషాయ దీధితులతో ఎరుపెక్కిన వృద్ధభానుడు ఆ రక్త ప్రవాహములో మరింత యెర్రగా కనుపించాడు చంద్రవదన మోహియార్లను కలిపి ఒకేచోట-పాము సమాధి దగ్గర-సమాధి చేశారు. రాజు వెళ్లిపోయాడు! సూర్యుడస్తమించాడు. ఆ ప్రియుల సమాధిపై "చంద్రవదన-మోహియార్" పేరు మీద ఒక గోరీ నిర్మితమయ్యింది 1430 లో బహమనీ సుల్తాను సింగమనాయని ఓడించాడు. నాయడు మరణించాడు. రాజులు గతించారు. రాజ్యాలు అంతరించాయి కానీ ఆ ప్రేయసీ ప్రియుల ప్రేమచిహ్నమైన ఆ గోరీ యిప్పటికీ నిలచి మానవ హృదయ కాఠిన్యాని వెక్కిరిస్తూ వుంది.

★